

1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ඒරාචුර් නගර සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂ පත්‍රය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් හා වියදම් ගිණුම, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන නගර සභා ආඥාපනතේ (255 අධිකාරය) 181 (1) වගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උපවගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඒරාචුර් නගර සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

නගර සභාවේ මූල්‍ය වාර්ථාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව නගර සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය

ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ නගර සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ නගර සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, නගර සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව නගර සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.

(ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව, ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ වැය නොකළ ඉදිකිරීම් කාර්යයන් හා මිලදී ගැනීම් සිදුනොවූ පුස්තකාල පොත් වත්කම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබීමෙන් පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පිරියත හා යන්ත්‍රෝපකරණ එකතුව රු.8,157,776කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	2025 වර්ෂයේ ගිණුම් වාර්තාවල නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	හඳුනාගත් වත්කම් පමණක් ගිණුම්වල දැක්වීමට පියවර ගත යුතුය.
(ආ) රු.335,234ක් වටිනා පොත් හා මිල සඳහන් නොවූ පොත් 301ක වටිනාකමද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වත්කම් ලෙස දක්වා නොතිබුණි.	2025 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	වත්කම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කිරීමට පියවර ගත යුතුය.
(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ උසාවි තීන්දුවක් මගින් සභාවට ලැබිය යුතු රු.2,024,000ක සහන සහ උසාවි නඩුවට අදාල වියදම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් මගින් අනාවරණය කර නොතිබුණි.	2025 වර්ෂයේ ගිණුම් වාර්තාවල දැක්වීමට කටයුතු කරන බව.	අසම්භාව්‍ය වත්කම් සටහන් ලෙස ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වීමට පියවර ගත යුතුය.

1.6.2 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.237,953,471ක් වටිනා ගිණුම් ශේෂ 06කට අදාල ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය, හිමිකාරිත්වය සනාථ කිරීම් ලේඛන, සහ අනෙකුත් ලේඛන විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	ස්ථාවර වත්කම් යාවත්කාලීන කරමින් පවත්වනු ලබන බව.	වත්කම් ලේඛන යාවත්කාලීනව නඩත්තු කළ යුතුය.

1.7 අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය			
(අ) මුදල් රෙගුලාසි 371(5)	1988 වර්ෂයේ සිට 2013 වර්ෂය දක්වා ලබාදී තිබූ අත්තිකාරම් එකතුව රු.378,386ක් පියවා ගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	මියගිය අයගේ උරුමක්කාරයන්ගෙන් අත්තිකාරම් අයකර ගැනීමට අඛණ්ඩව පියවර ගනිමින් පවතින බව.	හිඟ අත්තිකාරම් හඳුනාගෙන පියවීමට කඩිනම් පියවර ගත යුතුය.
(ආ) මුදල් රෙගුලාසි 571(1), (2) හා (3)	වර්ෂ 02කට වඩා වැඩි කල් ඉකුත් වූ රු. 1,656,714 ක විවිධ තැන්පතු 13ක් අදාළ පුද්ගලයින්ට ආපසු ගෙවීමට හෝ ආදායම් ගිණුමට මාරුකිරීමට හෝ කටයුතු කර නොතිබුණි.	COPA කටයුතු හේතුවෙන් ඉදිකිරීම් තැන්පතු පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ. අනෙකුත් තැන්පතුවලින් කිහිපයක් නිරවුල් කරමින් පවතින බව.	කල් ඉකුත් වූ තැන්පතු හඳුනාගෙන නිරවුල් කිරීමට කඩිනමින් පියවර ගතයුතුය.
(ඇ) පළාත් පාලන කොමසාරිස්වරයාගේ 2017 සැප්තැම්බර් 15 දිනැති අංක EP/14/ACC/PE/Gen දරන ලිපිය	රු.250,000කට වැඩි වාහන අළුත්වැඩියාවන් සඳහා ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් අවසරගත යුතු වුවත්, එවැනි අවසරයකින් තොරව රු.1,845,084කට අළුත්වැඩියා කටයුතු සිදුකර, වියදමින් සියයට 50ක් හෙවත් රු.923,000ක් ගෙවා තිබුණි.	සභාවට අයත් වාහනයේ තක්සේරු වාර්තා ලබාගෙන ප්‍රසම්පාදන තීරණ ගෙන අළුත්වැඩියා කටයුතු සිදු කර ඇත. ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගේ සතුටුදායක වාර්තාව ලැබුණු පසු ඉතිරි මුදල ගෙවනු ලබන බව.	පළාත් පාලන කොමසාරිස්වරයාගේ ලිපිය ප්‍රකාරව, අවසරය ලබා ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු. 3,746,006 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු. 6,849,118 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

ලේකම්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	2024				2023			
	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම්	බිල් කළ ආදායම්	රැස් කළ ආදායම්	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම්	බිල් කළ ආදායම්	රැස් කළ ආදායම්	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
වරිපනම් හා බදු	16,140,820	14,158,638	16,939,984	19,426,283	13,393,510	37,471,865	15,228,233	22,243,632
කුලී	8,264,600	6,701,290	6,322,590	6,043,120	13,510,800	11,530,679	5,876,910	5,653,769
බලපත්‍ර ගාස්තු	5,670,000	5,022,170	4,932,170	234,000	11,074,000	5,521,180	5,407,180	114,000
වෙනත් ආදායම්	17,135,623	19,455,629	20,012,629	20,012,846	16,731,850	18,426,088	15,738,024	2,688,064
එකතුව	47,211,043	45,337,727	48,207,373	45,716,249	54,710,160	72,949,812	42,250,347	30,699,465

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වරිපනම් හා බදු		
(i) සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා හිඟහිටි වරිපනම් හා බදු සහ කසල බැහැර කිරීමේ බදු පිළිවෙලින් රු. 28,660,256 ක් හා රු. 456,548 ක් අයකිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	පිළිතුරු ලබාදී නොමැත.	හිඟහිටි ආදායම් අයකර ගැනීමට නොපමාව කටයුතු කළයුතුය.
(ii) 2013 හා 2014 වර්ෂ සඳහා හිඟහිටි විනෝද බදු රු.177,856 ක් වර්ෂ 10ක සිට අයකිරීමකින් තොරව පැවැතුණි.	එම පුද්ගලයා විදේශ රටක පදිංචිව සිටින බැවින් මෙම හිඟමුදල් අයකර ගත නොහැකිව පවතින බව.	හිඟහිටි විනෝද බදු අදාළ පුද්ගලයාගෙන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) කුලී		
අයකළ යුතු කඩකාමර කුලී හා වෙළෙඳ පොළ හිඟබදු කුලී පිළිවෙලින් රු. 567,312 ක් හා රු. 4,992,060ක් අයකර ගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	හිඟමුදල් අයකිරීමට කරනු ලබන බව.	හිඟහිටි කුලී අයකර ගැනීමට නොපමාව කටයුතු කළයුතුය.
(ඇ) බලපත්‍ර ගාස්තු		
සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වෙළෙඳ බලපත්‍ර ගාස්තු රු.234,000ක් සහ දුරකථන සන්නිවේදන කුළුණු සඳහා බලපත්‍ර ගාස්තු රු.75,000ක් අයකර ගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	හිඟමුදල් අයකිරීමට කරනු ලබන බව.	වෙළෙඳ බලපත්‍ර ගාස්තු අයකර ගැනීමට නොපමාව කටයුතු කළයුතුය.

(ඇ) අනෙකුත් ආදායම්

2018 සහ 2019 වර්ෂවල එළුවන් සහ හිඟමුදලින් කොටසක් ගෙවන හිඟමුදල් අයකර ගවයින්ගේ හම් විකිණීම මත බව අදාළ පුද්ගලයා දන්වා ඇති ගැනීමට පියවර ගත පුද්ගලයෙකුගෙන් අයවිය යුතු රු.141,000ක් බව. යුතුය.

වර්ෂ 05කට අධික කාලයක් අයකර ගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 1952 ඔක්තෝබර් 03 දිනැති අංක 10459 දරන ගැසට් පත්‍රයෙන් අංක A 1695 දරන සැලැස්ම මගින් ඒරාවුර් නගර සභාව විසින් පවරාගෙන තිබූ ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් ආයතන ගොඩනැගිල්ල පිහිටි ඉඩම විධිමත්ව එම ආයතනයට බදුදීමට හෝ නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග මගින් ආපසු ලබාගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	බලපත්‍ර ගාස්තු අයකිරීමට හෝ මෙම ඉඩම පවරා ගැනීමට නොහැකිව පවතින නමුත්, මේ පිළිබඳව අඛණ්ඩව ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබන බව.	සභාවේ වත්කම් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
(ආ) 2017 වර්ෂයේ පාර්ලිමේන්තු රාජ්‍ය ගිණුම් කාරක සභාව (COPA) විසින් අනාවරණය කර තිබුණු අනුමත නොවූ කාර්යාල ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සහ සංස්කෘතික ශාලාව කුලියට දීම සම්බන්ධ නිර්දේශ පසුගිය වර්ෂ 07ක සිට නිවැරදි කිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගේ වාර්තාව ලැබීමෙන් පසු ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබන බව.	රාජ්‍ය ගිණුම් කාරක සභාවේ (COPA) නිර්දේශ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) පැරැණි වෙළෙඳපොළ කඩකාමර 33කින් අයකළ යුතු විදුලි ගාස්තු රු.367,250ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් අයකර නොතිබුණි.	හිඟමුදල් ගෙවන ලෙස ව්‍යාපාරිකයින්ට ලිපි යවා ඇති අතර ඉන් ඇතැම් අය හිඟමුදල් ගෙවනු ලබන බව.	අයකළ යුතු විදුලි ගාස්තු අදාළ පාර්ශවවලින් අයකර ගැනීමට නොපමාව පියවර ගතයුතුය.
(ඈ) විදුලිබල මණ්ඩලයට ලබාදුන් අත්තිකාරම් රු. 786,122ක් අයකර ගැනීමට දීර්ඝකාලයක සිට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	එම හිඟමුදල අයකිරීමට සුදුසු පියවර ගනිමින් පවතින බව.	විදුලිබල මණ්ඩලයට ලබාදුන් අත්තිකාරම් අයකර ගැනීමට නොපමාව පියවර ගතයුතුය.

3.2 නිෂ්කාර්ය හා ඌන උපයෝජිත දේපළ, පිරියත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) රුපියල් මිලියන 125 ක් වැයකර ඉදිකළ කඩකාමර 66කින් සමන්විත ප්‍රධාන මාර්ගයේ පිහිටි, වෙළෙඳපොළ ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය, පසුගිය වර්ෂ 07ක සිට වසා දමා තිබූ අතර, බදු දීමට හෝ වෙනත් විකල්ප ක්‍රියාමාර්ග කෙරෙහි අවධානය යොමුකර නොතිබුණි.	තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්තාව ලැබුණු පසු කඩකාමර කුලියට දෙනු ලබන බව.	වෙළෙඳපොළ ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග මගින් බදු දීමට හෝ විකල්ප ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.

(ආ) 2023 වර්ෂයේදී සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ මෙම ස්ථානයේ කසළ බැහැර අදාළ ගැටළු විසඳාගෙන ස්ථානය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා රු. මිලියන කිරීමට ඇති දැඩි මහජන ඉඩම ඵලදායීව උපයෝජනය 8ක් වැයකර මිලදීගත් ඉඩම, සමාලෝචිත විරෝධය හේතුවෙන් එය භාවිතා කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය. වර්ෂය අවසන් වන විටත් අදාළ කාර්යය කිරීමට නොහැකිව පවතින බව. සඳහා භාවිතා නොකර නිෂ්කාර්යව පැවැතුණි.

3.3 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වර්ෂ 10 ක පමණ සිට ධාවන තත්ත්වයේ නොපවතින වාහන 09 ක් විධිමත්ව අපහරණය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	දීර්ඝ කාලයක සිට අබලන් තත්ත්වයේ පවතින වාහන විශේෂ පරීක්ෂණ මණ්ඩලයක් මගින් හඳුනාගෙන, තක්සේරු මණ්ඩලයක් මගින් වාර්තාවක් ලබාගෙන, එයට අනුකූලව පියවර ගනු ලබන බව.	විධිමත්ව අපහරණය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) සභාව සතු අළුත්වැඩියා කර භාවිතා කළ හැකි වාහන වර්ග 07ක් අළුත්වැඩියා කර නැවත ක්‍රියාකාරී තත්ත්වයට පත් කිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	කඩිනමින් අළුත්වැඩියාවන් සිදු කර ක්‍රියාකාරී තත්ත්වයට ගෙන ඒමට කටයුතු කරමින් පවතින බව.	නඩත්තු හා අළුත්වැඩියා කටයුතු අප්‍රමාදව සිදුකළ යුතුය.
(ඇ) සභාවේ ජේසිබී යන්ත්‍රය යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරුවරයාගේ අධීක්ෂණ වාර්තාව යටතේ 2023 වර්ෂයේදී රු.3,629,408 ක් වැයකර අළුත්වැඩියා කර තිබුණද 2025 වර්ෂයේ මැදභාගය වනවිට නැවත භාවිතයට ගත නොහැකි තත්ත්වයට පත්ව තිබුණි. පූර්ව අළුත්වැඩියාව නිසි පරිදි සිදුකර නොතිබීම හා අවිධිමත් නඩත්තුව මෙම තත්ත්වයට හේතුවී ඇති බව විගණනයේදී බැහැර කළ නොහැකි විය.	එය අළුත්වැඩියා කිරීමට ඇස්තමේන්තු කළ වටිනාකම ආවරණය කිරීමට ප්‍රමාණවත් අරමුදල් නොමැති නිසා අළුත්වැඩියා කළ නොහැකි වූ බව.	අළුත්වැඩියා හා නඩත්තු කටයුතු විධිමත් කළ යුතුය.
(ඈ) වෙනත් අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තුවල නමට වූ වාහන 04ක් පවරා ගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	මෙම වාහනවල අයිතිය සභාවේ නමට පවරා ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව.	සභාව සතු වත්කම් වල අයිතිය පවරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඉ) සභාව විසින් පරිහරණය කරනු ලබන වාහන 09ක් මෝටර් රථ දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි කර වාහන අංක ලබාගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	ලියාපදිංචි සහතික ලබාදෙන ලෙසට මෝටර් රථ දෙපාර්තමේන්තුවට ලිපි මගින් ඉල්ලීම් සිදුකර ඇති බව.	සභාව විසින් පරිහරණය කරනු ලබන වාහන ලියාපදිංචි කර වාහන අංක ලබාගැනීමට පියවර ගත යුතුය.

3.4 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුමත කාර්ය මණ්ඩල ලැයිස්තුව ප්‍රකාරව, ද්විතියික මට්ටමේ පුරප්පාඩු 09ක් පිරවීමට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.	තනතුරු පුරප්පාඩු පිරවීමට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබන බව.	කාර්ය මණ්ඩල පුරප්පාඩු පිරවීමට නොපමාව ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
(ආ) සභාවේ සේවය කර සේවය අත්හිටවූ සේවකයෙකුගෙන් අයකළ යුතු හිඟණය රු. 52,800 ක් පසුගිය වර්ෂ 10කට අධික කාලයක සිට අයකර ගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	අදාළ සේවකයා වෙත කිහිප අවස්ථාවකදීම දැනුම් දීම් සිදුකර තිබූ නමුත්, හිඟමුදල් අයකර ගැනීමට නොහැකි විය. තවද, මෙම කාරණාව සමථ මණ්ඩලයට ලිපි මගින් දැනුම් දී ඇති බව.	හිඟහිටි සේවක ණය අයකර ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2021 දෙසැම්බර් 21 දිනැති අංක DMA/01-2019(i) දරන කළමනාකරණ විගණන චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව, සකස් කළ අභ්‍යන්තර විගණන වැඩසටහනෙහි ඇතුළත් කර තිබූ විෂයයන් 25ක් සම්බන්ධයෙන් අභ්‍යන්තර විගණකවරයා විසින් විගණන කටයුතු සිදුකර වාර්තා ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	අභ්‍යන්තර විගණකවරයා විසින් නිරීක්ෂණය කරනු ලබන දෝෂ ඉතා ඉක්මනින් නිවැරදි කරන අතර ඉදිරි අනාගතයේදී අභ්‍යන්තර විගණන වැඩසටහනෙහි ඇතුළත් සියළු විෂයයන් වාර්තාවක් ලෙස ඉදිරිපත් කරනු ලබන බව.	අභ්‍යන්තර විගණන වැඩසටහනෙහි ඇතුළත් සියළු විෂයයන් සම්බන්ධයෙන් අභ්‍යන්තර විගණකවරයා විසින් විගණන කටයුතු සිදුකර වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

4.2 පාරිසරික ගැටළු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 1988 අංක 56 ,2000 අංක 53 හා 2008 අංක 01 දරන පනත් වලින් සංශෝධිත 1980 අංක 47 දරන ජාතික පරිසර පනත සහ 2022 ජනවාරි 27 දිනැති අංක 2264/18 දරන විශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ “ආ” වගන්තිය ප්‍රකාරව, සාකකාගාරය සහ සන අපද්‍රව්‍ය මධ්‍යස්ථානය සඳහා පරිසර බලපත්‍ර සභාව විසින් ලබාගෙන නොතිබුණි.	සාකකාගාරය සහ සන අපද්‍රව්‍ය මධ්‍යස්ථානය සඳහා පරිසර බලපත්‍ර ලබා ගැනීමේ කටයුතු සිදුවෙමින් පවතින බව.	පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව පරිසර බලපත්‍ර ලබාගත යුතුය.
(ආ) සභාවේ නාගරික සීමාවේ මාසිකව ආසන්න වශයෙන් රැස්කරනු ලබන කිලෝග්‍රෑම් 190,000ක දිගු අපද්‍රව්‍ය කාබනික	කාබනික පොහොර නිෂ්පාදන මධ්‍යස්ථාන කාර්යයන් අවසන් වී ඒවාට	දිගු අපද්‍රව්‍ය කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනයට භාවිතා කිරීමටත්,

පොහොර නිෂ්පාදනය හෝ විකල්ප ක්‍රියාවලීන් සඳහා භාවිතා කිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි. එසේම, මාසිකව ආසන්න වශයෙන් රැස්කරනු ලබන කිලෝග්‍රෑම් 260,000ක දිරන හා නොදිරන අපද්‍රව්‍ය සෞඛ්‍යයට අහිතකර අන්දමින් බැහැර කර තිබුණි.

අදාළ යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීමෙන් පසු දිරන අපද්‍රව්‍ය පොහොර බවට පත්කෙරේ. අනෙකුත් අපද්‍රව්‍ය ගහට මිශ්‍රවීම වැළැක්වීමට බාධක වැටවල් ඉදිකර බැහැර කරන බව.

නොදිරන අපද්‍රව්‍ය සෞඛ්‍යයට අහිතකර නොවන අන්දමින් බැහැර කිරීමටත් පියවර ගත යුතුය.